

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografică arhidieceșană Sibiu, strada Măscărilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măscărilor Nr. 43.

Epistole nefranco se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 16 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
șie-care publicare.

Nr. 2655 Scol.

Cătră toate oficiile protopresbiterale, ca inspectorate tractuale de scoale, și cătră toți învățătorii dela scoalele confesionale greco-orient. române din arhidieceșana Transilvaniei.

Rezultatele conferențelor învățătoresci au rămas după observările de până acum departe de justele acceptări combinate cu acele. Provădute în statutul organic, conferențele învățătoresci sînt menite a da învățătorilor ocaziune de a cunoaște rezultatele mai noave ale științelor pedagogice - didactice; de a-și însuși principiile și regulile recunoscute de bune și folositoare pe terenul activității lor; de a-și împărtăși în mod colegial experiențele lor din viața practică școlară; s'a acceptat ca acele conferențe să fie îmbrățitate cu toată căldura, mai ales din partea învățătorilor noștri, cari în prevalență maioritară au mare trebuință a ține cont de progresele timpului.

Prea puținul zel ce s'a arătat față de acele conferențe în unele părți ale arhidieceșei condiționează regularea acestei instituțiuni cu strictă aplicare a principiilor și dispozițiilor cuprinse în legile din vigoare.

În sensul acesta consistoriul arhidieceșan află a ordina următoarele:

I. În urma și pe baza noanei arondări a protopresbiteratelor se împarte arhidieceșana în 11 districte de învățămînt, și anume:

1. *Districtul Sibiului*, cu locul central *Sibiu*, stătătoriu din protopresbiteratele:

a) Sibiu, b) Sălișce, c) Avrig.

2. *Districtul Sebeșului*, cu locul central *Sebeș*, stătătoriu din protopresbiteratele:

a) Mercuria b) Sebeș c) Alba-Iulia.

3. *Districtul Deveii*, cu locul central *Deva*, stătătoriu din protopresbiteratele:

a) Hațeg, b) Deva, c) Dobra d) Iliia, e) Orăștia.

4. *Districtul Zărandului*, cu locul central *Brad*, stătătoriu din protopresbiteratele:

a) Zărand b) Gioagiu I. și II.

5. *Districtul Abrudului*, cu locul central *Abrud*, stătătoriu din protopresbiteratele:

a) Abrud, b) Cămpeni, c) Lupșa.

6. *Districtul Turzii*, cu locul central *Turda*, stătătoriu din protopresbiteratele:

a) Cluj, b) Turda.

7. *Districtul Deșului*, cu locul central *Deeș*, stătătoriu din protopresbiteratele:

a) Unguraș, b) Cetatea de peatră, c) Solnoc d) Deeș.

8. *Districtul Sas-Reghinului*, cu locul central *Sas-Reghin*, stătătoriu din protopresbiteratele:

a) Sas-Reghin, b) Bistrița, c) Mureș-Oșorheiu

9. *Districtul Sighișoarei*, cu locul central *Sighișoara*, stătătoriu din protopresbiteratele:

a) Târnava superioară și inferioară, b) Mediaș, c) Sighișoara.

10. *Districtul Brașovului*, cu locul central *Brașov*, stătătoriu din protopresbiteratele:

a) Brașov I și II, b) Bran, c) Treiscaune.

11. *Districtul Făgărașului*, cu locul central *Făgăraș*, stătătoriu din protopresbiteratele:

a) Făgăraș, b) Agnita, c) Cohalm.

II. În sensul §-lui 147 al articolului de lege XXXVIII din anul 1868 învățătorii din fie-care district formează o corporațiune învățătorescă, care se va organiza sub numirea de reuniune învățătorescă pe baza statutelor emanate dela consistoriul arhidieceșan sub datul și numărul de față.

III. În modul acesta și după împărțirea teritorială de mai sus se vor ține conferențele învățătoresci și în anul curînte și anume în zilele dela 9 pînă la 14 August st. v. în următoarele locuri și sub conducerea următorilor comisari:

1. Conferința din districtul Sibiului în *Sibiu*, sub conducerea profesorei seminarial și asesor consistorial, protodiaconul Simeon Popescu.

2. Din districtul Sas-Sebeșului în *Sas-Sebeș*, sub conducerea profesorei provisoriu seminarial Dr. Ioan Crișan.

3. Din districtul Deveii în *Deva* sub conducerea protopresbiterului tractual și asesor consistorial Ioan Papiu.

4. Din districtul Zărandului în *Brad*, sub conducerea profesorei gimnasial Constantin Costin.

5. Din districtul Abrudului în *Abrud*, sub conducerea profesorei gimnasial Vasiliu Damian.

6. Din districtul Turzii în *Turda*, sub conducerea profesorei seminarial și asesor consistorial Dr. Nicolau Maier.

7. Din districtul Deșului în *Deeș*, sub conducerea profesorei gimnasial și catechet în Năsăud, Gregoriu Pletos.

8. Din districtul Sas-Reghinului în *Sas-Reghin*, sub conducerea protopresbiterului tractual Galaction Șagău.

9. Din districtul Sighișoarei în *Sighișoara*, sub conducerea administratorului protopresbiterat tractual Demetriu Moldovan.

10. Din districtul Brașovului în *Brașov*, sub conducerea directorului gimnasial și asesor consistorial Ștefan Iosif.

11. Din districtul Făgărașului în *Făgăraș*, sub conducerea directorului la școala capitală din Săcele (Satulung) Iuliu Petric.

Obiectele principale de discuțiune în anul acesta vor fi:

1. Desbaterea statutelor reuniunilor (corporațiilor) și constituirea provisorie a acelea.

2. Consultări, opinii și eventuală ficsarea de principii referitoare: a) la metoda învățămîntului religioș în școalele populare;

b) la înființarea de case de păstrare școlare.

3. Prelegeri de model din obiectele de învățămînt.

IV. Reuniunile învățătoresci au a se ține conform concluderilor sinodului arhidieceșan din acest an Nr. 85 tot pe un timp cu conferențele învățătoresci; de aceea

V. Fie care învățătoriu, definitiv ori provisoriu, în sensul §. 70 al „Normativului școlar” din 1882 ca membru obligat al reuniunii e datoriu a participa la conferențele învățătoresci. Absențile nejustificate se vor pedepsi pe cale disciplinară.

VI. Comunele bisericose sînt îndatorate a provăde pe învățătorii șei cu bani de călătorie și diurne pe timpul conferențelor.

VII. Spre a face posibilă constituirea reuniunilor și ținerea evidentă a membrilor ei, oficiile protopresbiterale se însărcinează a pregăti o consemnare exactă a tuturor învățătorilor tractuali, cuprîndînd numele învățătorului și al comunei, în care funcționează, și a o transpune aceasta pînă în 1 August oficiului protopresbiterat al tractului, în care se va ține conferința în anul curite.

Asemenea se însărcinează oficiile protopresbiterale și parohiale a împărtăși acest cerculariu fără amănare tuturor învățătorilor dela școalele noastre populare și a face de timpuriu dispozițiunile necesari pentru provăderea învățătorilor cu suma necesară spre suportarea șeselor de călătorie și a diurnelor prescrite sub punctul VI al acestui cerculariu.

VIII. Oficiile protopresbiterale vor îngriji sub responsabilitate, ca toți învățătorii tractuali se participe mai decăt se aude în ținutul întreg. Într'acest chip se convîng pădătorii, că nu dorm. Un Șik, care e șeful corporațiunii, trece în diferite intervale și pe somnorosii îi bate cu biciul. Sgomotele aceste, care regulat durează pînă dimineața, în tăcerea nopții fac o impresiune misterioasă. Un jurnalist care a fost în Egipt la deschiderea canalului dela Suez credea că sgomotul, care l' scula din somn, e cîntul Mueziniilor, care chiamă pe credincioșii la rugăcini. El se grăbia de a scrie jurnaliului s'eu, care representă interese catolice, că Musulmanii sînt cu mult mai religioși, decăt creștinii, fiind că căt e noaptea se roagă lui Dumnezeu, și adăuse reflecșiuni acestei morale cercustarea memorabilă, că Mueziniilor, cari țiuă se sue pe minarete, noaptea se culcă lîngă trotoare în lădi de marfă, un obicei, care după părerea sa se poate explica din punctul de vedere religioș.

Câte învățători de aceste, și în trebi mai serioase, s'au mai scris în privința Egiptului!

FOIȚA.

Alexandria.

(Urmare și sine).

Dar interesul cel mai mare îl stărnesc în Alexandria coloniile europene. Aceste pot fi considerate în felurite moduri. Dacă este cineva un moralist sever cu antipatie cătră speculațiuni și speculanți, dacă n'are cineva încredere în lucrul celur, cari fac geșeurii prea lucrative: apoi ociaie europeană în curînd te face șe o uresci. Ear dacă este omul numai simplu călător, care vrea șe petreacă și dela călătoria sa șe aibe amînțiri plăcute — o, atunci e lucrul cu totul altmîntre! Atunci coloniile europene sînt foarte frumoase și nu le poate frecuenta omul destul. Adevărat bărbații sînt prea ocupați cu prețurile bumbacului și cu cursul bursei, ca șe poată fi foarte amabili; Ear femeile sînt adorabile frumoase. Puține cetați în lume au femei așa frumoase ca Alexandria. Renumiată este eșirea dela measa catolică și greacă.

Călătorii închiriază scaune cu perini, spre a vedē defileul acesta mai

înfînt, de femei de o frumșeță completă. Grecocele sînt mai frumoase decăt toate, sînt chiar încantătoare. Ele, adevărat, șe îngrașe cam iute, dară aceasta e soarta comună a femeilor din orient și afară de aceea modul acesta de desvoltare acolo e foarte plăcut. Ochii lor sînt mari și strălucitori fără seamă; liniamentele feței de o regularitate antică; peița de o culoare palidă arată tipul cu atât mai frumos; lor nimica nu le lipsește decăt — șe dic — grația în îmblet și agilitate în maniere, Alexandria afară de aceea e cetate plină de veselii. Aduăndă, balurile, excursiunile nu se mai gata; danț (joc) și musică, toate bucuriile lumii urmează una după alta. Din traul prin care Cleopatra e îndemnat pe Antoniu a petrece acolo, și de care bunul Plutarch — care negreșit era un moralist cum șe cade — nu poate povesti fără oarecare emoțiune, a rămas ca o rouă, cu o suflare, asupra cetății.

Omul trebe se aibă o imaginațiune foarte vie ca noaptea în Alexandria modernă șe și aducă aminte de lumea trecută. Pretutindena ne-

guțători mai săraci pun de vîndare tot felul de victualii prajituri roșii și albe de migdale, plăcinte îmbătătoare, curmale și dulceturi.

Lumina dela facele cele mari de reșină dau un lustru deosebit figurilor de colorarea bronzului și totdeauna dispune a ride. Pre urmă colorile se perd; porturile, țiuă de mai multe culori, nu se mai pot cunoaște bine; porțile șe incuie, numai cafenelele arabești și europene, localurile de joc și alte stabilimente mai mult decăt suspecte rămân deschise, făcînd larmă (sgomot) și luminată. Ce ne surprinde mai mult s'nt Arabii, cari zăc lîngă ziduri și lîngă fire care magazin și cari se scutesc de vînt numai cu vre o căteva scîndurite de lădi, și de răcăală numai cu o plapomă ușoară. Ei încă n'au adormit bine și ridică capul căt se mișcă ceva. Aceștia sînt păzitorii marfelor, o provedință, care — precum se pare nu e de prisos. Din pătrariu în pătrariu de oară dau un strigăt, pre care perind unul după altul trebe șe l' repete, și care prin strada totă repetîndu-se, se lăfesece în strada vecină și nu

râniși, și cuitura vasului găurită în mai multe locuri. La 10 oare și jum. o boamnă aprinsă erbaria fortului Meks; fortul sârî în aer făcând un șgomot infernal. Din aceea parte se sfîrșise totul.

Pe când acestea se petreceau în portul esterior, *Sultan, Superb Alexandra* își concentră focurile asupra fortului Pharos, care răpunea energie.

Din partea aceasta, Egiptenii se purtau erăși cu foarte mult curaj. De mai multe ori s'au văduț oficerii suind-se pe parapete și ospundându-se la moarte, pentru a judeca cum stau lucrurile.

Artileria lor era cam slabă. Tunurile erau îndreptate foarte bine, dar cele mai multe ghiulele cădeau în apă, fără a vătăma mult foala engleză.

Pe la ceasurile unspredece, cele trei vase apropiindu-se, ajunseră până la 800 metri departe de fortul Pharos, ale cărui ambe turnuri erau căduțe.

În altă parte se petrecea un incident destul de miscător. Cuirasatul *Temeraria* desparjît de divisiunea care lucra în profita fortului Pharos pentru a ataca fortul Gabari, între fortul Meks și fortul Tsale, se înomol. Canoniera *Condor*, care n'avea de cât trei tunuri ghintuite mici, alergă se-îdea ajutor. *Temeraria* fu scos peste pușin și atacă fortul Gabari cu putere.

Condor merge atunci singură în profita fortului Marauant, care de o ceas necăjia cuirasatele *Inflexible* și *Monarch*, pe când acestea luptau în profita fortului Meks.

Condor înaintă până la 1,200 metri departe de fort, care cu o singură descărcătură bine îndreptată l'ar fi putut îneca, și atacă cu atăta putere încât peste o ceas trei tunuri ale fortului Marabout erau reduse la tăcere.

Aceasta era a doua isbîndă a țilei. Vasul amiral dete un nom semnal: *Well done, Condor!* care fu primit de echipajul canonierei cu strigăte de: „Trăiască Seymour! Trăiască Beresford!” (*Condor* era comandată de cătră lordul Carl Beresford.)

Aproape în același timp se vădușe flacări în partea Pharului Ras es în sau palatul Haremului ardea. La două-spredece și jumătate fortul nu mai răspundea focurilor bateriilor engleze, și *Alexandra*, făcuse se sară în aer fortul Ada.

Fortul Pharos foarte rîn vătămat, răspundea foarte slab. Peste două ceasuri nu era decăt o grămadă de ruine. Garnisoana se mai împotrivi până la ceasurile patru, dar vădușd că ori ce luptă este zadarnică se retrase.

Amiralul Seymour porunci la focurile se înceteze aproape peste tot. Nu se mai aușea decăt la mari intervale câte o lovitură de tun, resundând în depărtare.

Aciunea era sfîrșită. Ea durase aproape opt ceasuri.

Navele engleze se apropiară atunci și făcură bilanș perderilor lor. Pe cuirasatul *Sultan* erau 2 morșii și 5 râniși; pe *Superb* 1 mort și un rânit, precum și o gaură în cuirasă; pe *Inflexible* 1 mort și 2 râniși; pe *Alexandra* 1 mort și 3 râniși; pe *Penelope* 8 râniși; pe *Invincible* 1 mort 6 râniși, precum și mai multe găuri în cuirasă; în total 5 morșii și 17 râniși. Nici un oficer nu fusese atins.

Perderile Egiptenilor nu pot fi evaluate. Se crede că sînt foarte mari. La 4 după două-spre dece, *Invincible* debarcase șapte oameni (locotenenș Bradford, Lambton și Poore, majorul Tulloch, aspirantul de marină Hardy și doi marinari) pentru a țintii tunurile fortului Meks. Acești oameni au găsit locul deșert dar pământul era acoperit de cadavre. Eacăt tot ceea ce se scos pozitiv.

Ori cum marinarii englezi recunoșe bravura deșafășurată de cătră adversarii lor. Egiptenii și însuși Arabi-pașă, sînt reabilitați în ochii flotei.

Adunarea alegătorilor partidei populare germane.

Viena, 5/17 Iulie.

(Urmare.)

Espunerele lui Dr. Adolf Fischhof.

Deși starea mea în aceste momente nu-mi permite se urmez onori-

ficei invitări, ce mi se face, totuși doresc se fiu în contact spiritual cu onorabilii oameni, cari s'au într'unit astăzi aici, spre a-și spune verdicatul asupra programului, pe baza căruiu este a se forma în siml parlamentului partida populară germană. Membrii parlamentului, cari voese se recăștie influența germanismului și a germanilor în Austria, influență perdută prin greșita lor politică, doresc, ca la desbaterea acestor chestiuni, dela a căror deslegare aternă bunăstarea poporului nostru și a monarhiei, în locul declamațiilor pathetice se pășiască linișcita desbatere, și se simt îndemnați a-și pune toate silințele și puterea ca vederile lor se fie cunoscute publicului, părerile lor se se clarifice prin cele ale altor oameni, cari simt național cugetă politicose, ca astfel greșelile lor ori ale altora se se îndrepte și în locul prejudițiilor se pășiască judecata. Cu chipul acesta se-mi fie ertat a desvolta idea, care formosea baza nășunțelor acestor bărbați, ideea cuprinsă în propoziția, că austriacul liberal german are de împlinit trei datorințe: una e se fie fiu credincios al Austriei, a doua, se fie demn fiu al marelui popor german și a treia se fie adevărat fiu al timpului în care trăesece.

Ca austriac trebuie se stăruiească pentru mărirea și întărirea Austriei, ca german este chemat a păzi cu rezoluție, constanță și înțelepciune poziția și influența ginței sale în monarhie, ca om al timpului modern e dator a conlucra în spiritul timpului și a delatūra tot, ce ar putea împedeca dezvoltarea culturală în Austria.

Mărirea și întărirea Austriei nu mai atunci se poate promova, când constituțiunea și toate instituțiunile publice sînt corespundătoare condițiilor de viață ale acesteia. Și la cunoștința acestor condițiuni nu vom ajunge nici odată dacă vom avea în vedere lucrurile cele neesențiale și formale, ci dacă vom examina organismul intern al statului, a cărui dezvoltare este încredințată scutului nostru. A tracta Austria după chipul altor state constituționale, numai din motivul că și ea e stat mare, ar însemna tot atăta, ca și când ai tracta struțul de asemenea cu chitul, numai pentrucă amîndouă sînt animale mari. Nu referințele de spațiu, esența este normativă pentru existența și dezvoltarea unui stat. Privind lucrurile în mare nu este ertat a perde din vedere, că Austria ca stat constituțional național se deosebesce mult de alte state naționale în ce privesece constituția ei, căci în acele state, unde nu este decăt o singură naționalitate, s'au prevalează una. Statul și națiunea sînt una, acolo patriotismul e identic cu simfemntul național, și-și iubese patria, căci și iubese omul neamul sîu. Însă în statul compus din naționalități, în statul care cuprinde în sine mai multe seminții conșcii de sine, dintre cari nici una nu face majoritatea populațiunei, și dintre cari fie care constituie un puternic factor politic, statul și națiunea nu sînt una, și dacă acel stat se gereză de stat național, va se țică îndată ce o naționalitate se favorizează pe contul celorlalte, atunci el aduce în colisie iubirea de sine a naționalităților desconsiderate cu iubirea de patrie. Și de oarece dintre instincte cel mai puternic e cel de conservare proprie, în casuri de asemenea colisie statul este cel amenințat, și mai ales când naționalitățile neîndreptățite fac majoritatea, și vreo putereică stăpînire vecină scie exploata asemenea conflicte, asemenea ocașuni. Ceea ce v'am spus aici în teorie, se întâmplă în faptă în viața noastră de toate țilele. Și de oare ce a introducerea erei constituționale nu s'a considerat destul natura sta-

tului nostru, nu s'a putut ajunge până astăzi la o stabilire, care nu mai așa e posibilă, dacă existența statului nu va fi atinsă de neincingurabilele fluctuațiuni politiceinvenite. Astăzi sîntem martori numai al rășboiului publicistic și a luptei de rasă în parlament, astăzi sînt numai cuvinte invenite, aruncate prin vorbe și scrieri; ce va fi înse în țilele grele dacă va mai dura antagonismul dintre naționalități și puterea statului nu va mai fi în stare se-și țină locul; când crise interne și aguduirii externe vor amenința existența lui atunci sînt arme de moarte aruncate între noi, și cari pot aduce perire statului. Nu, și sînt oare în vie memorie luptele de rasă din 1848. în partea ostică a imperiului?

Am îndigitat la fapte împlinite și mă voi provoca și la o mare autoritate. Sîm departe de a încuviința toate cele țise de mare neamic al Liberalismului, cancelarului imperiului vecin Bismarck la adresa politicilor din partida națională liberală; căteva sentințe însu țise fără nici o tendență sînt totuși adevăratele expresii a convingerilor sale ca om de stat; și ne șerveșce spre mare mulțămire și satisfacție când vedem pre cel mai mare politic de astăzi, pre cel mai înflăcăr german susținând, ceea ce voese și partida populară germană se introducă în Austria, că: Nici o naționalitate nu trebuie preferită, nici una neîndreptățită. S'a susținut în tabăra celor neîmpăcabili, că partida, care nu va șerie pe steagul sîu preferența elementului german, inevitabil amenință alianța cu Germania. Acuma așm din gura omului celui mai competent că această afirmațiune a fost luată din vent. Cancelarul imperiului, a cărui spirit ager și adenc cunoașce prea bine individualitatea de stat a Austriei, vrea ca Germania se aiba de aliat al sîu pe Austria în sine, ca ea în oarele de primejdie se poată fi puternică, nu voese însă a se alia cu o Austrie, a cărei popoare se dușmanesc de moarte, în vremea când alianța acestor două împărății trebuie se-și documenteze vitalitatea.

Pentru un politic real cum e și Bismarck e evident că scutul statului nostru nu e atăt unitatea statului, căt mai mult unitatea popoarelor din stat. (Va urma.)

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Ape Potopuri.

Catastrofa din Reșinari. Abia Sămbătă am putut afla că Reșinari au pătimit în 7 Iulie în urma unei *rupturi de nor* încăt abia i mai poș cunoașce. Catastrofa elementară are atătea detaiuri încăt nici după aproape opt țile nu e omul în stare se le poată aduna pe toate într'o descriere. Case întregi cu tot, crucile cele frumoase, nise adevărate monumente, din strada principală, podurile, ce o mică excepțiune nu mai sînt; drumul cel frumos din Reșinari până la crucea dintre hotare este numai sise înfiorătoare fragmente; alea cea frumoasă de ploșii și sălci de ambe laturile drumului în parte mare spalată. Comuna cea frumoasă, în sfîrșit, este o intristătoare ruină. În nrul viitoriu, vom fi în trista pozițiune de a ilustra tabloul înfiorătoriu și mai îndetaiu. Causa că venim așa țărșiu cu aceasta descriere este că potopul a fost întreprupt comunicațiunea cu Sibiu pe mai multe țile.

Simon, 7 Iulie. Dîna de 7 l. c. 1882 este o țile înspăimîntătoare pentru locuitorii din comuna Șimon, una din comuna colectivă Bran. Pentru ce

aceasta cu permisiunea Onoratei Redacțiuni mă voi încerca a o spune în următoarele:

„Săriți! Săriți! că eacă o duce scăpați copii nefericiți!” — fură primela cuvinte, ce fusie nenorocit ale aușii în țina de Mercuri în 7 Iuliu v. la 4 oare dimineața. Aceste înspăimîntătoare vorbe, erau ca un apel cătră vecini simțitori, pentru a sări în ajutorul unei familii misere, spre a scăpa adăpostul lor de peire, spre a salva viața a 6 persoane, dintre cari un prunc abia de o septemăna.

Bravii vecini ai nenorocitei familii deși alergară la apelul acesta, cu toată bărbăția lor, cu toată rezistența lor, casa trebuie se părăsească fundamentul ei, și se plutească pe apă, ale cărei furii erau superioare rezistenței bravilor vecini. Și tot ce făcură fu că abia putu scăpa aceea familie nenorocită prinsă în ghiarele apei, amenințată pe de toate părțile cu peire. Acum aceea miseră familie e lipsită cu totul și de hrana vieșii și de îmbrăcăminte, fără adăpost, fără masă, e lăsată numai în grăja și îndurarea vecinilor și altori făcători de bine.

Această vedere tare îngrozitoare 'mi sfășia inima de durere, și dorința mea ar fi fost se sar în ajutorul nefericitei familii, dar nu se putea, pentrucă trebuia se trec peste acea vale furioasă, carea era cel puțin de 6—8 metri de înalță și 20 și mai bine metri de lată.

Aceea vale trece prin mijlocul comunei Șimon, izvoreșce din Buceciu din vîrful așa numit Cătunul lui Franc, și dînsa, ploadnd mult la muni, a devenit mare, foarte mare, încăt am văduț plutind pe dînsa, brașii, sălci și diferiți arbori din apropiere și din depărtare.

Socoteam, că se va fi sfîrșit furia apei prin toate câte le-am descris până aici; — dar nu trecu cinci minute și iată că celei dintăiu case sdrobotită pe apă, o alta i urmează.

Era casa unui individ George Busico, carea ca și cea dintăiu, fiind situată în distanță nu prea mare de drum, și drumul nu prea departe de apă, această din urmă făcându-și loc pe de desupt, o luă în ghiarele sale.

Era dureros se te niți, cum tot ce avea în casa sa acel individ, trebu după un moment seșeșe în apă spărgându-se ca. Vedeai, putini, rășboiu, butoaie, căldări, coasten, lăci, scaune, plutind pe deasupra apei.

Era ceva vrednic de plâns, cum oamenii înspăimîntați la vederea acestora, părăseau casele, care cu un copil de fașe în brațe, care cu o haină care cu mările gloase, lăsându-și locuințele pradă potopului, spre a 'și salva viața.

Era fioros când vedeai, erburile necesite situate pe lîngă vale, cănepi legumi etc., amestecate cu nășip și petri mari aduse de potop, prefăcute în prunduri nafructifere; ba chiar rumpănduse pământul cu ele cu tot.

Am văduț chiar și porci, găini, oi înecate și strivite de petrie cele mari (bolovani).

Paguba e foarte mare, oamenii sînt la culmea desparținiei.

Acestea le-am văduț, acestea le am făcut cunoscut și onoratului public cetitor. Câte nenorociri vor mai fi care nu le-am văduț, cari nu le-am aușit prin comuna Șimon, căt și prin comunele învecinate.

Ioan Moșoiu.
învățătoriu.

Afacerea dela Tisza Eszlar.

Nyiregyháza, 21 Iulie, 1882.

„Budapesti Hirlap” Judele de investigațiune Bary s'a pus mai întăiu în înțelegere cu judele comunal, și mai

apoi cu pretorele cercului spre a afla cine a dus cu trăsura cadavrul din camera lui Schwarz la Tiszalök, deoarece s'a constatat prin 4 mărturii demne de toată credință că Weisz Herman pe vremea sciută la meșul nopții s'a depărtat din comună în o trăsură cu 2 cai albi suracii. Din acest incident sau conșcris toți caii jidovilor din comună și s'a constatat că nici un jidan din Eszlár n'are cai albi-suracii. Investigațiunea în direcțiunea aceasta era se rămăse fără nici un rezultat, când se însău Efraim Hartl, proprietariul din San-Mihaiu. El dișe că e detorința fiecărui jidan cu bun simț în interesul seu propriu și al confesiunii sale ca se concludere spre a eși le iveală adevărul în această faptă criminală prin umare și densul și fine de detorință a mărturisirii că trăsura cu care s'a dus cadavrul a venit din Tisza Dada la Eszlár, și de aici s'a dus cadavrul sau la Lök, sau la Dada. A mărturisit circumstanțele de unde le scie toate acestea, ceea ce însă nu se poate da încă publicității. Pe baza acestor mărturisiri s'a dispus investigațiunea mergând judele de investigațiune din Eszlár la Dada.

După o nouă versiune corpul Estirei Solymosi e cufundat în Tisza. Cercetările în privința aceasta sunt în curs.

Varietăți.

* (Sosierea principelui de coroană în comitatul Hunedoarei) o anunță „Ung. Post” pe 30 Iulie n. Principele de coroană și înalta Sa soție vor fi însoțiți de marele duce de Toscana, contesa Nostitz, contele Wilczek, contesa Palfy, cont. Hoyos, Bombelles și Mitrowsky, două doamne de curte și de servitorime. După sosire va avea loc un prânz la care vor lua parte cași autorităților civile și militare, alte autorități și episcopi cari vor fi de față la întempanare. — Princesa de coroană va visita în timpul vânătoarelor principelui de coroană în munți la Grădiște, ruinele capitalei de odinioară, *Ulpia Traiana* și mai nainte *Sarmisegethusa*.

* (Părăstas.) Duminecă în 18 Iulie 1882 st. v. se va celebra părăstas solemn în biserica rom. gr. or. din Brad, pentru fericita odihnă a sufletului reapsatului protopresbiter gr. or. al tractului Zarand Nicolae I. Mihăilțan, la care toți conșengăii, amicii și cunoscuții sunt rugați a participa.

* (Necrolog) Dela Siria primim următorul anunț funebru: Subsemnații cu inima înfrântă de durere facem cunoscut tuturor conșengănilor și amicilor, că ibitorul nostru tată, respective frate, cumnat și conșengant:

Constantin P. Aiudanu,

protopresbiterul român greco-oriental al Siriei și deputat sinodal și conșengal.

a reapsat, în Domnul în comuna Cuvin în ziua de 9/21 Iuliu a. c. la 10 oare seara în urma unui morb plin de suferințe, în anul 38 al etății sale.

Osmintele reapsatului se vor depune spre odihna eternă după severizarea ceremonielor bisericesci în cimitierul gr. or. din Cuvin Duminecă în 11/23 Iuliu la 10 oare înainte de ameași.

Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată!

Siria 10/22. Iulie 1882.

Arelian, Ve turia și Terentiu, fii minoreni, Iuliana Haiduc ca soră. Ioan P. Descanu și soția Hermina născută Raț, Paul Milovan și soția Irina Corneliu Raț, Terentiu Raț Liviu Raț și Paulina Raț ca cumnați și cumnate.

* (Necrolog.) Românii din Bucovina sunt de un timp încoace greu cercați de soarte. Ei perd, prin moarte bărbăți, cu a căror rămășițe pământesci înmormântă și cele mai bune puteri, cari erau speranța viitorului lor. Anunțul funebriu de mai la vale ne aduce o nouă scire înfristătoare despre o asemenea pierdere.

Eată anunțul din cestiune:

„Comitetul Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina primind trista scire despre reapsarea avocatului Dr. Cavaler Alexandru Zotta, membru ordinariu al Societății numite și mult meritată jurisconsult al ei, invită pe toți membrii societății numite și pe toți amicii și cunoscuții reapsatului la înmormântarea lui, care va fi în 8/20 Iuliu a. c. la 9 oare dimineața. Cernațiuți la 7/19 Iuliu 1882

Comitetul Societății.

* Adunarea generală a societății pentru fond de teatru român se va întruni în anul acesta la M. Szighet în 7 și 8 August st. n. Pentru cuarție a se înșcină la dl. prof. Ioan Pop.

* (Clerul mirean în Rusia.) Într-o corespondență din Petersburg către „Journal des Débats”, găsim următoarele în privirea acestei cestiuni: „Clasele dirigente au considerat totdeauna ca o nenorocire lipsa cultului în cler, care nu poate ave asupra poporului o influență îndestulătoare. Dacă măsura aceasta nu va fi în curând lăsată, situația morală a clerului în Rusia va fi peste puțin cu totul ruinată. În 1879 s'a interzis candidaților la profeție de a urma cursurile universităților. Se voia prin aceasta a se conserva cu totul bisericea și a nu lăsa să se ispitescă cu alte cariere. Prin aceasta însă s'a ajuns un rezultat cu totul opus. Cariera ecleziastică este puțin atrăgătoare în Russia. Clerul e puțin respectat de popor, care îl tratează ca pe egalul său. Dar unii numai atâta. Popa trebuie să încerce o adevărată luptă pentru existență. În timp ce clerul negru (ordinele monahice) este foarte bogat, clerul mirean nu are pentru a trăi decât venitul întemplantor — un de pomana a poporanilor săi, căci nu i se poate da alt nume — dat și acesta cu neplăcere de țeran, și cerut de preot cu toată sfârșința unui om care ține la pânea sa de toate țilele.

O astfel de stare de lucruri nu este favorabilă nici armoniei adevărate între popor și cler, nici considerației acestui din urmă, nici chemărilor ecleziastice. Se poate înțelege dar pentru ce mai toți fiii de profeți fug către alte cariere,

Remediul propus din diferite părți este nu scăderea nivelului, deia foarte jos, a studiilor profesici, și ridicarea poziției preotului, remunerarea sa de către stat și de comună, remunerarea fieșă în locul venitului întemplantor și nesigur. Într-un cuvânt trebuie a se înșcina un budget al cultelor.

Parc că lucrurile se apropie de această cale. Sfântul sinod a dat în adevăr de curând ordin de a se dresa o situație generală a veniturilor monastirilor. Acestea monastiri, posedând icoane sfinte foarte venerate, datorează marele lor bogății pietășii credincioșilor. Sfântul sinod al Rusiei va decide dacă de acum înainte coroana trebuie se acordeze subvenții acestor monastiri. Dacă răspunsul e negativ, ceea ce e probabil, un fond destul de însemnat ar deveni disponibil în fiecare an, și acesta ar pute fi ca basă aceluși buget al cultelor pe care clerul mirean din Rusia îl așteaptă ca un liberator.”

* (Wareșceagin despre Skobelev.) Pictorul Weresceagin, care

era foarte intim cu Skobelev, și consacra un epilog într-o scrisoare către Iules Claretie dela „Temps”, din care reproducem următoarele:

„El nu ura pe germăni, cum credeți, din temperament, ci mai mult de dragul răboiului, ce îl facea și pe el indispensabil. Într'adevăr ca militar Skobelev a fost fără seamăn. Nu vorbește de curajul său, ce era miraculos, extraordinar, ci de prudența sa militară, ce valorează mai mult. El n'a fost numai un viteaz ce dă cu barda în lună, ci și un bărbat cetit (un homo de livre); cunoscea de rost istoria militară a tuturor popoarelor. Adevese ori în mijlocul bătăliei, în timpul marșului sau la bivouac lui dicea: „Ți aduci aminte ce a țis cutare sau cutare general mare în cutare bătălie? Eu nefind așa de versat în istorie, mi venea greu și răspundeam: „Lase-mă în pace, căci nu înțeleg nimic de al deastea” Raporturile sale asupra situației actuale a soldaților și ofițerilor ruși n'au plăcut tuturor, dar ele au fost pline de o judecată sănătoasă și de observații nemerite. Numărul scrierilor sale, dări de samă asupra expedițiilor, observațiilor de tot felul, este foarte mare pentru un ofițer rus. Ofițerii noștri se bat mai bucurosi, de cât se scrie. Pentru mine Skobelev era un geniu militar. Un amic al meu, generalul Corewin, îl numea zeul răboiului: D-ta vei considera aceasta de exagerat, dar eu nu, care am veștut cum pregătea o bătălie, cum comanda, cum vorbea soldatului și îl ducea în foc; cum se îngrijia de hrana și hainele trupelor până la cel mai mic lucru. Soldatul îl iubia și îl urma. Să mă credeti, soldații tuturor țerilor sunt bravi, dar nu toți urmează egal de bucurosi ofițerii lor. Skobelev era foarte superstițios. Odată schimbasesem între noi steagurile cele mici; mi-a dat pe al său, vechiu găurit în 20 lupte, ear eu eam făcut un steag prea frumos din stofe indiene și chineze. Dar adeseori și a cerut înapoi steagul cel rupt, însă eu nu i'am dat. De câte ori mânca câte o mică bătaie la Geok-Tape, se plânga ca steagul meu nu îi aduce noroc. După ce a luat Geok-Tede și a terminat campania s'a declarat mulțumit cu darul meu, dicând că și el poate face treabă. El plângea lesne. Nu numai la moartea părinților sei, ci și la moartea împăratului a vărsat lacrimi. — Spre a cuprinde într-un cuvânt impresiunea mea despre acest reposit amic al meu, aș fi cel dintâiu, dacă naș sei că oamezii uită lesne, care aș deschide subscriseri în patrie pentru ridicarea unui monument „în memoria celui mai brav soldat rus.” El a murit într'adevăr

prea de timpuriu. Mă întorc în curând în muni. Scuză mi aceste sgarrieturi, scumpul meu Claretie.

* (Secerișul) s'a început mai înainte părțile și ni se raportează mai de preste tot locul seceriș bun.

Posta din urmă.

„P. Lloy” în revista sa de ieri anunță din Erțegovina că dealungul frontărilor montenegrene până la trimeta dela Novibazar se ivesc bande de insurgenți. Acestia s'au și ciocnit în mai multe rânduri cu trupele.

„Agence Havas” asigură că Arabi pașa a compus un cabinet nou cu Mahmud pașa. — Armata lui Arabi la Kafr-el-Devar se prețuse la 12000 oameni.

Posta Redacțiunii. Fîind îmbulțit de material dl. corespond. și reclamanți se binevoacă a avu cu noi puțină indulgență.

Loterie.

Sâmbătă 22 Iulie n. 1882.

Budapesta: 45 17 83 87 16

Bursa de Viena și Pesta

Din 22 Iulie n. 1882.

	Viena	B. pesta
Renta de aur ung. de 6% . . .	119.80	119.90
Renta de aur ung. de 4% . . .	88.75	88.75
Renta ung. de hârtie de for. ung. . .	87.25	87.55
Imprumutul drumurilor de for. ung. . .	134.25	135.25
1 centime de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	91.50	91.75
11 emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	110.50	110.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	96.10	96. —
Obligățiuni ung. de rescumpărare pământului	98.70	98.50
Obligățiuni ung. cu clauzula de scoriș	87.90	87.75
Obligățiuni urbariale tomeană	98. —	98. —
Obligățiuni urb. temeș. cu clauzula de scoriș	97.75	97. —
Obligățiuni urbariale transivane	98.75	98.25
Obligățiuni urbariale croato-slavo-venice	99. —	—
Obligățiuni ung. de rescumpărare decimii de vin	97.50	97.75
Sorși ungarești cu promi	121.25	122.50
Sorși de regularea Tisei	111. —	111. —
Datorie de stat austriacă în hârtie	77.15	77.25
Datorie de stat austr. în argint	77.90	75. —
Renta de aur austriacă	95.10	95. —
Sorși de stat dela 1860	132. —	131. —
Acțiuni de bancă austro-ung.	826. —	828. —
Acțiuni de bancă de credit ung.	321.50	325.50
Acțiuni de credit austr.	320. —	326.1/2
London (pe polia de trei luni)	123.25	120.40
Scrieri fonciari ale institutului „Albina”	—	99.50
Argint	—	—
Galbin	5.67	5.66
Napoleon	9.55 1/2	9.56 1/2
100 marce nemțeci	58.90	58.75

Anunțiu.

Am onoare a aduce la cunoștință onor. public că în **20 Iulie** a. c. st. n. mi-am deschis

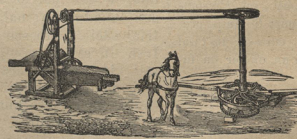
cancelaria advocațială

în Sibiu,

piața mare Nr. 16, etagiul I.

Ioan G. de Popp,

advocat. [122] 2-3

Avis pentru posesorii de pământ și agricultori!

Mașine de imblătit cu vapor, mașine de imblătit de mână și de cai, ciure (Trieure) de sortat și vânturată, mașine de ales, pluprecum și tot felul de alte mașini (construcțiunea cea mai nouă) comandă pe lângă alte prețuri de concurență Ferăria lui

Andrei Török,
în Piața-mare, în Sibiu.

Esposițiune permanentă de acestea se află în casa proprie, Poarta Cismădiei (Piața casarnei) vis-a-vis de casa vamei.

Fabrica se află în casa lui Pavel Giebner pe Soldii Nr. 38-40, unde se fac toate reparaturile și lucrările de construcțiune cât se poate de etfin.